

Naročnina mesečno 18 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska izdaja celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate. Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

SCOVENECE

Izaja vsak dan s jutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 18 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni. Filiale: Novo mesto.

Vojno poročilo št. 851 Letalski napad na Gibraltar V Egiptu delovanje topništva in letalstva

Glavni Stan italijanskih Oboroženih Sil objavlja:
V Egiptu topniško streljanje in ogledniško delovanje letalskih oddelkov.
To noč so naši bombniki za velike razdalje napadli oporišče v Gibraltarju. Na ciljih so nastali požari. Vsa letala so se vrnila v oporišče.

Visoka požrtvovalnost italijanskih kmetov

Operacijski pas, 26. septembra. AS. Posebni dopisnik agencije Stefani v Severni Afriki je poslal poročilo, v katerem opisuje delovanje vojaškega kurata v majhnih bolnišnicah po raznih taboriščih, ki so posajene vse od tunizijske meje pa prav do ožine pri El Alameinu. Obločen je v posebno vojaško suknjo, ki ga razlikuje od ostalih častnikov. Razlikuje se pa še posebej po mirnih kretnjah, po stalni resnosti in še po rdečem križu, ki ga nosi na prsih. Kjer koli je, deli življenje z drugimi, z vsemi. Če ga v zaledju sprejme kak majhen šotor ali če se bliža bojniščini, kjer mu grozi grožnja sovražne nakane, mora tudi on živeti v tesni luknji, kakor pač vsi bojevniki. Vsi napori, nevarnosti in veselje ostalih vojakov so tudi njemu bistveni v življenju.

Srečal sem jih, te naše kurate, vzdolž Balbijeve ceste, ki seka neskončno prazno puščavo, ter videl, kako so šli po hrano, kakor vsi drugi vojaki. Njihova priljaga je neznatna: oltar, velik kakor vojaški zabojček in še majhen kovček z raznimi potrebščinami. Povsod jih vidiš, celo v najbolj izpostavljenih točkah bojišča, včasih jih vidiš, kako so brez erdestev. Tako ravna, kakor mnogi, ki žive na tej zemlji: zaupajo usodi in sreči. Videl sem tudi vojaške kurate na motornih vozilih, ki so jih kot goste sprejeli visoki častniki, videl sem jih pa tudi na tovornih avtomobilih, v ambulancah in celo na motornih kolesih. Vsa zemlja, ki smo jo osvojili tja do ožine pri El Alameinu, je brez cerkva. Zadnja, ki so jo vojaki nanjo naveli na zmagovalnem pohodu, je bila cerkev v Bardiji, od katere se pa le dvoje kril dviguje proti nebu. A zaradi tega našim vojakom vendar ne primanjkuje verskih znamenj. Naš vojak na zahodu v ozkem šotoru ali v tesni luknji živi med slikami svojih dragih in je kakor majhen svetnik. Pred seboj pa ima svetnika svoje zemlje, ki mu je dala mati ob slovesu. Preprosta, toda vztrajna je vera našega vojaka. Sovražniki nosijo v priljagi krasno sv. pismo, ki ga je nalašč zanje dal tiskati angleški dvor, seveda s propagandnim namenom. Naši vojaki pa nosijo s seboj svetnike svoje zemlje. Povečini so to kmečke matere, ki objemajo živega angelčka, šop klasja, sadeža življenja zemlje. Če se vera meri tudi po zuna-

Hitlerjev glavni stan, 25. septembra: Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:
V kavkaškem področju so nemške in zavezniške čete z napadi na trmasto branjene postojanke zopet napredovale in odbile več protinapadov.
Pri napadih na ladje pred kavkaško obalo sta bili z bombami zelo poškodovani dve tovorni ladji.

njih dejanjih, lahko zatrujemo, da prekašamo sovražnika tudi v tem.

Obširno je poslanstvo vojaškega kaplana, ki je zgradil majhen oltar v senci šotora ali pa kar na golem v puščavi in je odnaševal. Njegovo delo še ni končano. On ne spodbuja samo vere v vrstah tistih, ki so pripravljene žrtvovati se za visoki ideal pravičnosti. On ne skrbi samo za ranjene in ne tolaži sama umirajočih, marveč opravlja v vsakem trenutku visoko moralno delo. Zadošča njegova umirjenost, ena sama njegova dobra beseda, da potolaži in opogumi žalostno srce. Tisti, ki žive pri borcih, postanejo sami borci. Bore se brez orožja, vodijo nekrvavo bitko, toda bore se. Njihova vera ima junaško vsebino in njegovi vojaki se napolnjeni z njo bližajo sovražniku. Vojaki kurati hodijo z oglednicami, da tešijo in takoj tolažijo ranjence. Pri nekem začetnem nastopu na bojišču pri El Alameinu je neki naš vojaški kaplan v valovanju, ki je pri spopadih neizogibno, ostal pred bojno črto. Skrbel je za ranjence, dokler ni izpolnil svoje dolžnosti, potem pa se je podal na pot. Toda kam? Proti našim postojankam, ko je bilo skrajno tvegano. Toda tam so bile duše, za katere je moral skrbeti. In med ognjem se je vrnil med maloštevilne vojake. Podobne dogodivščine so vedno v zvezi z njihovim vsakdanjim življenjem. Prve junjske dni je bil vojaški kurat, ki je služil pri neki veliki enoti, ranjen. Njegovo stanje se je poslabšalo. Hoteli so ga odnesti na varno. On je to odklonil. Hotel je ostati med svojimi vojaki. In 9. junija je govoril spodbudne besede tistim, ki so bili okrog njega, nato pa je izdihnil. 26. junija je bil neki drugi kaplan presenečen pri letalskem napadu in je umrl skupno z generalom Baldassarom in Placenza. Drugi so bili ranjeni na bojišču. Nekateri je zopet odnesla bojna vihra in se niso več vrnil: so med pogrešanimi. Ponižni in dobri ter nad vse vdani svojemu poslanstvu prihajajo italijanski vojaški kaplani na vse strani afriške zemlje. Dvigajo križ z odločnostjo in vneto, s kakršno naš vojak dviga orožje: kajti tudi oni so vojaki, vojaki Kristusa in domovine, najplemenitejši in najbolj vneti vojaki. In kot borci imajo tudi oni svoje mrtve, svoje ranjene in svoje pogrešance.

Pomorska sila Mussolinijeve Italije

Helsinki, 25. sept. AS: V listu »Helsingin Sanomat« je izšel članek, posvečen pomorski sili Mussolinijeve Italije. Oblikovitost Sredozemlja zahteva največjo moč in izkušnost od mornarice, ki ga hoče obvladati. List poudarja, da hoče Mussolini svojo domovino, ki je izšla razočarana iz prve svetovne vojne, neupogljivo opremiti z mornarico, ki ima izdatno moč. Nato pisec našteva hitre uspehe fašističnega režima pri gradnji vojnih ladij, pripominjajoč, da je bilo leto 1935 odločilno za pomorsko moč italijanske mornarice. Dovolj je, če pomislimo na močnejše bojne ladje, na modernejše in najhitreje krčelo krizark, rušilcev, torpedov in hitrih motornih čolnov, ki sestavljajo italijansko mornarico, pa dobimo sliko o pomorski

moči, s katero je Italija stopila v sedanji spopad. List nato povziguje dolgo vrsto razburljivih nastopov italijanskih enot v Sredozemlju ter nastopov podmornic in hitrih motornih čolnov v vseh morjih. To je neovrgljiv dokaz odločilnega prispevka italijanskega orožja k borbi za svobodo Evrope in nezlomljive volje Italijanov v zmago. Povsod so Angleži dobili od Italijanov najhujše udarce vse od njihovih najoddaljenejših in najbolj utrjenih skrivališč, kakor so Gibraltar, Suda, Malta in Aleksandrija, kjer so napadalni oddelki fašistične mornarice pokazali sovražniku moč svojega orožja in pogum svojih posadk. Članek se zaključuje z ugotovitvijo, da so minuli časi angleške pomorske nadmoči v Sredozemlju.

Obnova v Grčiji

Plemenito delo italijanskih zasedbenih oblasti

Atene, 25. sept. AS: Vsi listi objavljajo izjave profesorja na Kr. univerzi v Catani, Corbellinija, zastopnika atenskega tiska o nekaterih važnih vprašanjih Grčije, zlasti glede vodne preskrbe v prestolnici ter proizvodnje goriva, kakor tudi pomorskih železniških zvez. Za preskrbo pitne vode v Atenah je začel delovati leta 1931, velik in moderni vodovod iz Maratona, ker niso več zadoščali stari rimski in Hadrijanov vodovod ter dva druga grška vodovoda. Kapaciteta sedanjih vodovodov znaša 24 milijonov kub. metrov na leto. Ker pa je število prebivalstva v Atenah in Pireju, ki je znašalo leta 1927. 800.000, naraslo na 1.124.000, je narasla tudi potreba po pitni vodi. Za letos se predvideva uporaba 27 milijonov kubičnih metrov. Zato ne zadošča niti maratonski vodovod. Zato so se odločili za znižanje gladine Maratonskega jezera za okoli 9 metrov. Če bo drugo leto poraba vode takšna kakor letos in če ne bo dovolj dežja, je nevarnost, da se Maratonsko jezero posuši. Za nevarnost je nevarnosti so se pospešila dopolnilna dela na Maratonskem jezeru, kamor bodo dovedli vodo od drugega z dela, ki jih je že začela grška vlada ter so jih izdatno podprle italijanske zasedbene oblasti. Profesor Corbellini je nato izjavil, da italijanske oblasti posvečajo veliko pozornost vprašanju lignita, da bi se vsaj deloma zagotovila grška samozadostitev glede kuriva. V teku je že gradnja železnice, ki bo prevažala premog iz rudnikov. Glede električne energije je profesor Corbellini izjavil častnikarjem, da ima Grčija vodopade, katerih izkoriščanje bi omogočilo 400 milijonov ki-

lovatov. Izdelan je že tudi program za izpopolnitev sedanjega železniškega omrežja, za gradnjo mostov in za osuševanje. Italijanske zasedbene sile so v ta namen delale že 180.000 ur. Atenski listi pišejo: Profesor Corbellini je zgovorno z dejstvi in številkami popisal resnično stanje ter

Vzhodno bojišče: Tren italijanske armade v Rusiji na pohodu.

Boji v Kavkazu in Stalingradu

Napad na letališča pri Stalingradu — Na danskem bojišču so italijanske čete odbile sovražni poskus priti čez reko — Napadalni in obrambni boji na ostalih odsekih

V mestnem področju Stalingrada so napadalne čete v trdih bojih od hiše do hiše zavzele nova utrjena oporišča. Razbremenilni napadi na severno krilo so bili v trdih bojih odvrnjeni, pri tem je bilo uničenih 36 tankov.

Podnevi in ponoči so bila bombardirana letališča vzhodno od Stalingrada. Nočni bombni napadi so zopet zažgali petrolejska skladišča pri Saratovu.

V ustju reke Volge in vzhodno od veletoke sta bili poškodovani dve petrolejski ladji, dva tovorna čolna poškodovana ter napaden vlak s strelivom, ki je eksplodiral.

Na bojišču pri Donu so italijanske čete odbile boljševiški poskus priti čez reko.

Pri Voronežu je sovražnik ponovil svoje brezuspešne napade.

Na srednjem in severnem odseku vzhodnega bojišča so se nadaljevala lastna napadalna podvzvetja. Sovražni protinapadi in sovjetski krajevni napadi jugovzhodno od Ilmenskega jezera so bili odbiti z obrambnim ognjem.

Angleški bombniki so zadnjo noč izvedli vznemirjevalne polete na Vzhodno in Severno morje. Nočni lovci so sestrelili eno letalo, mornariško topništvo in prednji čolni pa pet angleških letal.

Po učinkovitih nizkih dnevnih napadih lahkih nemških bojnih letal na vojaške cilje na južni angleški obali je bilo preteklo noč bombardirano neko prometno križišče v jugozahodni Angliji.

Sv. oče sprejel vojvodinjo d'Aosta

Vatikansko mesto, 25. septembra. s. Nj. Svetost papež Pij XII. je sprejel večerj dopoldne v slavnostno audienco vojvodinjo d'Aosta — vdovo, ki so jo spremljale kneginje Margherita, Maria in Cristiana. V njenem spremstvu pa je bil tudi Ekse. Guariglia, italijanski veleposlanik pri Sveti stolici. Ko sta se kneginji ob 11.20 pripeleli z avtomobilom v Vatikan, so ju na dvorišču Sv. Damaska sprejeli tajnik kongregacije msgr. Nardone in drugi dostojanstveniki s papeževga dvora. V raznih dvoranah so izkazali vojaške časti tudi oddelki oboroženih sil, ki sta jim vzvišeni gostji odgovorili z rimskim pozdravom. V predsobi je kneginji sprejel msgr. Arborio di San Elia ter ju popremil v papežovo zasebno knjižnico, kjer ju je potem zelo priščno sprejel sveti oče. Med razgovorom, ki je trajal štirideset minut, je vojvodinja d'Aosta poklonila papežu starinsko sliko, ki predstavlja sveto družino. Slika je iz XV. stoletja in jo je naredil slikar Francesco Ubertini. Papež pa se je oddaljil za ta dar s tem, da je vojvodinjo poklonil Madono iz srebra in niklja, vsaki od kneginj pa je podaril lep rožni venec v srebrni skatlici. Po razgovoru je vojvodinja d'Aosta predstavila sv. očetu člane svojega spremstva, nakar so se vzvišene osebnosti podale na obisk k vatikanskemu državnemu tajniku msgr. Magliioneju, ki se je z njimi dolgo časa razgovarjal. Slednjic se je vojvodinja s svojim spremstvom podala po notranjih hodnikih v baziliko svetega Petra, kjer sta jih sprejela dva kanonika in mošter cerkvenih. Mošile so v kapelici, posvečeni sv. zakramentu, dalje pred Marijinim oltarjem ter na grobu sv. Petra. Ko je vojvodinja d'Aosta s svojim spremstvom, v katerem je bil tudi msgr. Narbone z drugimi cerkvenimi dostojanstveniki, zapustila cerkev, je velika množica ljudstva, ki se je bila medtem zbrala na trgu pred cerkvijo svetega Petra, priredila navdušene manifestacije.

Popoldne se je v vatikanski državni tajnik Magliione podal na Kviraln, da vrne obisk. Sprejeli so ga tam z vsemi častmi.

Iz nemirne Indije

Rim, 25. sept. AS: Predstavniki indijske vlade je izjavil, da je moralo neko angleško letalo, ki je obstreljevalo indijske vstaše, pristati, ker so ga vstasi zadeli s strojnico. Člane

odstranil mnogo predsodkov. Pred naše oči je postavil privid industrijske Grčije. Ne vemo, ali naj se čudimo njegovim preudarnim dokazom, ali molčečemu delu italijanskih tehnikov ali malomarnosti naših politikov, ki niso nikdar poskušali resno izkoristiti zakladov, skritih v naši blagoslovljeni zemlji.

Pri uspešni obrambi pred močnimi sovražnimi razbremenilnimi napadi pri Stalingradu se je posebno odlikovala 76. brandenburška pehotna divizija.

Japonci v Atlantskem morju

Tokio, 25. sept. AS. Glavni japonski stan sporoča: Del japonskih pomorskih sil je prispel na Atlantik in je sedaj zaposlen v strateških operacijah, ki se vrše v tesnem sodelovanju z ladjami osih sil. Japonska podmornica, delujoča na Atlantiku, je pred kratkim pristala v nemškem pomorskem oporišču in je potem odplula v operacijsko področje. Glavni japonski stan poudarja, da so ti nastopi japonskih pomorskih sil v Atlantiku v zvezi z nastopanjem nemških sil v Indijskem Oceanu in so zelo značilni, ker pomenijo popolno sodelovanje pomorskih sil Japonske in sil Osi proti sovražnikom držav Osi.

Berlin, 25. sept. AS. Vrhovno poveljstvo nemških oboroženih sil sporoča: V okviru skupnega vojnega pomorskega poveljstva sil trojnega pakta so japonske bojne ladje prišle v stik s pomorskimi silami Osi, ki delujejo na Atlantiku. Potem ko so nemške pomorske sile že od začetka vstopa v vojno Japonske sodelovale z japonskimi pomorskimi enotami v Indijskem oceanu, je bilo prvič doseženo na Atlantiku popolno sodelovanje, ko so se tam pojavile tudi japonske podmornice. Iz vojaškega vidika je to dejstvo izredne važnosti. Neka japonska podmornica, ki je bila poslana v neko nemško oporišče, je že odplula v svoje delovno vojno področje.

posadke, to je enega častnika in štiri vojake, so kmetje nato ubili. To se je zgodilo v provinci Binar. V drugih krajih sta bila ubita dva angleška častnika. V Minapuru je 10.000 Indijcev napadlo policijsko stražnico; mnogo policistov je bilo ubitih in nekatere je razjarjena množica žive polila s petrolejem in jih nato zažgala.

Visoko nemško odlikovanje

Rim, 25. sept. AS. Nemški veleposlanik von Mackensen je osebno izročil podpredsedniku zbornice fašijev in korporacij Ezio Maria Grayu odlikovanje nemškega orla za odlične zasluge za skupno stvar.

Italijanski industrijci pri kralju Borisu

Sofija, 25. sept. AS: Kralj Boris je sprejel italijanske industrijce, ki se te dni mudijo v Sofiji. Kralj Boris se je z njimi dolgo priščno razgovarjal.

Japonski uspehi na Kitajskem

Peking, 25. sept. AS: Uspehi japonskih sil v severni Kitajski v mesecu avgustu v jasni luči prikazujejo zlaganost propagande Čang-kajskove vlade, ki se je v pomanjkanju vojaških uspehov morala zatekati k lažem. V avgustu so imeli Japonci 1356 spopadov s približno 161.000 nasprotniki. Ujeli so 6048 Kitajcev, vojni plen pa znaša 19 možnarjev, 8 težkih in 150 lahkih strojnic, 4750 pušk, 1035 revolverjev in mnogo drugega gradiva. Na bojiščih so imeli Kitajci v avgustu 7853 mrtvih.

Nove ameriške izgube

Buenos Aires, 25. sept. AS. Severnoameriško vojno ministrstvo sporoča: Rušilec »Jarvis«, ki je bil poškodovan pri japonskih letalskih napadih pri Guadalcanalu, se smatra za izgubljenega, ker ni prispel na določeno mesto, kamor je bil poslan v popravilo. Verjetno ga je potopila sovražna podmornica. Potopljena je bila tudi severnoameriška pomožna prevozna ladja »Little« pri nastopih na Salomonskih otokih. Polovica posadke je rešena.

Odlikovani nemški letalci

Berlin, 25. sept. DNB. Hitler je odlikoval z viteškim križcem železnega križa na hrastovem listu kapitana letalskega krđela nadporočnika Friedricha Karla Müllerja. Na predlog vrhovnega poveljnika nemškega letalstva maršala Göring-a je podelil tudi odlikovanje viteškega križa na železnem križu poveljniku nekega letalskega krđela, nadporočniku Tonneju.

Popravila v Gibraltarju

Italinea, 25. sept. AS: Iz Gibraltarja poročajo, da tamkaj mrzlično popravljajo pristaniške vojaške naprave, ki so jih poškodovale napadalna sredstva italijanske vojne mornarice. V vzhodnem delu pristanišča se nahaja veliko število zažganih in poškodovanih ladij.

Novo ameriško nasilje

Lisbona, 25. sept. AS: »Times« poroča, da so se Amerikanci izkrcali v ekvatorialni Afriki. Prišli so v mesti Brazzaville in Leopoldville.

Karte v Združenih državah

Rim, 25. sept. AS: Zelo kmalu bodo v Združenih državah racionalizirali mleko, presno maslo in sir.

Važni sklepi v Turčiji

Carigrad, 25. sept. AS: Predsednik vlade Saradzoglu je predsedoval zborovanju republi-kanske ljudske stranke, na katerem so bili sprejeti važni sklepi, ki pa se drže v tajnosti.

464

Zdaj je bil ves oživiljen, navdušen in ognjen. Nov up je prešinil njegovo staro telo in srce. Ta hip se je ves pomladil, njegove žile so postale krepke. Čutil se je zopet krepkega mladeniča, kakor je bil takrat, ko je še hodil po Rožni dolini in fantoval s fanti in tovariši dekletom, ki so hodile v bahatih oblekah k maši. Ah, kako je bilo takrat lepo!

465

In spomnil se je, kako je Zaliko pestoval, ko je še ležala v zibelki, v lepo risani slovenski zibelki. Spomnil se je trenutka, ko sta z bratom šla na križarsko vojsko h Kapistranu. »S solzami v očeh sva se ločila tvoj nesrečni oče in jaz od tebe v zibelki in od tvoje uboge matere. Tedaj sva šla neustrašeno gotovi smrti nasproti, toda smrti za vero in domovino.«

466

In s solzami v očeh te zopet gledam, draga Zalika, ali sam brez tvojega očeta in povrh še v tuji deželi med Turki, proti katerim smo se včasih tako junaško borili. Sedaj grem novemu, boljšemu življenju nasproti. Na tehle rokah sem te pestoval kot majhno detece. Ljubil sem te kakor svojo lastno kri, kakor svoje lastno telo. Se zdaj te ljubim prav tako in kolikokrat sem mislil nate!

Uporaba poletnih sil za kurjavo pozimi

Takole piše neki nemški list, ki razpravlja o težkočah s kurivom za zimo in pravi med drugim:

Ker je električni tok preveč dragocen, da bi ga kar tako uporabljali za kurjavo, je treba poiskati sredstva in pota, da bi se okoristil z odvisno silo, ki je zlasti poleti na razpolago, zakaj v poletju, kadar imajo reke mnogo vode, se poveča njih hidravlična energija. Zatorej je preveč elektrike na razpolago, medtem ko se je pozimi mnogo porabi za razsvetljavo in kurjavo. Izračunali so, da se, na primer, v Švici, tako porazgubi 400 milijonov kilovatnih ur, ker jih ni moči uporabiti. Kako bi se dal ta tok prihraniti, da bi ga bilo moči uporabiti tisti letni čas, ko smo ga vsi potrebni in bi prihranili premog? Tozadevni strokovnjaki so začeli to stvar proučevati.

Glarnski inženir Seehaus je predlagal, da bi postavili velike posode za vročo vodo, ki dolgo obdržijo toploto in ki bi njih vsebino z odvisno poletno energijo segreti na 5 stopinj. Pozimi bi se ta vroča voda napeljala v cevi v stanovanjih in bi se do pomladi ohladila do 25 stopinj, in bi jo spet segreti s poletno odvisno energijo. Da bi ne bila zimska izguba prevelika, mora biti tak kotile seveda jako velik. Seehaus misli pri tem na posode z 20 m premera in 3000 kubičnih metrov vsebine, kar bi zadoščalo za zimsko kurjavo 26 navadnih stanovanj.

Tam, kjer ni nobenih tokov talne vode, bi bilo moči v zemljo zgraditi sistem z vodo napolnjenih podtalnih cevi, ki bi se njih vsebina poleti segre-

vala z elektriko, tako da bi doseglo polkroglasto »zemeljsko jedro« s 50 m premera potrebno toploto. Ker so prst, pesek in kamen jako slabi prevodniki toplote, bi ostala toplota skupaj, ne da bi se v večji množini otekala v okolico in s tem bi dobili — kot pravi Seehaus — električno toplotni rudnik. Pozimi bi s sesalkami odvajali vodo iz podtalnih cevi v cevi po sobah, kjer bi se iznova segrela. Tako bi potekalo kroženje do pomladi in potem je že spet na razpolago odvisna energija, da iznova zakuri »zemeljsko jedro«. Seveda bi bil ta električni tok jako poceni, cenejši kot običajni.

Neki drug strokovnjak, Gasser, pa je izvedel najbolj širokopotezni načrt. Ta pravi, naj bi potopili velike posode za vodo v jezera, kjer bi se izravnel notranji in zunanji tlak vode, zato bi imele posode lahko tanke stene in bi bile cenejše. Mimo tega hoče omenjeni strokovnjak doseči kurjenje pogonske vode s pomočjo toplotnih sesalk, pri čemer naj bi se poleti izrabila toplota jezerske vode vrhnjih plasti. Taki toplotni stroji neznansko gospodarsko delujejo. Z ugodnim ravnanjem bi mogla ena kilovatna ura odvisne električne sile nadomestiti kilogram premoga. Tako bi bila kurjava po njegovem načrtu še polovico cenejša kot po načrtu Seehaus.

Gasserjev načrt pa zahteva še mnogo večje posode kot Seehausov — in sicer bi vsebovale po 300.000 kubičnih metrov vode, a bi kurile 1500 stanovanj in jih še preskrbovale s 50 litri vode na dan, ki bi imela 80 stopinj toplote.

Prijavljanje hotelskih gostov v srednjem veku

Vsi hoteli in ostali gostinski obrati imajo danes po vseh državah moderno urejen način prijavljanja hotelskih obiskovalcev in prenočevalcev. Pri vratarju je v ta namen na razpolago posebna knjiga, kamor vsak hotelski gost vpiše svoje ime in ostale potrebne podatke ter izpolni tudi predpisane prijavne listine. V srednjem veku ni bilo tako. Vsak uglednejši potnik

je tedaj nosil s svojo prtljago tudi svoj grb, katerega so obešali zunaj na zid vsakega gostinskega obrata, v katerem se je ustavil dotični potnik. Tako je vsakdo že zunaj lahko ugotovil kdo prenočuje v hotelu ali kakem drugem gostinskem obratu.

Marija Terezija kot operna pevka

Avstrijsko cesarico Marijo Terezijo (1740 do 1780) je poučeval v petju že kot princezo tedanji sloviti dvorski kapelnik Wagenzeiner Marija Terezija je nastopala kot operna pevka večkrat v privatnih dvorskih operah ter je s svojimi nastopi žela na dvoru splošno priznanje. Njen učitelj je zaradi lepega in dobro šolanega glasu svoje učenke večkrat dejal: »Če bi Marija Terezija ne bila določena za bodočo avstrijsko cesarico, bi gotovo postala primadona dunajske opere.«

Za dobro voljo

»Milka se je dala fotografirati. Mislim, da ji je slika zelo podobna.«
»Kako to?«
»Ker je še nikomur ni pokazala.«

Mali oglasi

Kupimo

Visoke omare

šublate ter drugo pohištvo kupuje Trgovina »Ogled, Mestni trg št. 3.

Posestva

Hišo na Drenovem griču poleg železniške postaje, z dobrodočo gostilno in trgovino ter trafikom, oddam takoj v najem z vsem inventarjem in več stanovanji. Pojasnila daje Simon Franc na Vrhniki, Klodičeva cesta 6.

Prodamo

Železen štedilnik in kavč zelo poceni naprodam. — »Merkur«, Mikloščeva 20.

Pisalni stroj

novjšega modela, v zamenjavo brezhibnem stanju, poceni prodam. Naštev v upravi »Slovenca« pod št. 5198. (1)

Parkete

hrastove in bukovove dobavlja Jos. R. PUH, Ljubljana, Gradaška ulica 23, telefon 25-13.

V najem

Lokal, svetel in prostoren za trgovino ali pisarno na prometni točki mesta, oddam pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Prevzem inventarja« št. 5217.

Objave

Mizarji lesne industrije! Univerzalne mizarne stroje, liste za tračne žage, krožne žage, venci-janko in polnojarmenike ter orodje za rezkalne stroje, nudim iz zaloge. Obenem pa sporočam, da sem PRES'LIL svojo trgovino iz Františkanske ulice v Šiško (postaja čestne železnice pri »Stari šoli« — policija). DOVŽAN IVAN, Ljubljana — Šiška, Galetova ulica št. 4.

Za tverdko Anton Kovačič splošno pečarstvo, se vsa naročila sprejemajo v restavraciji »Šestica« pri blagajničarki. — Prosim stranke, dase poslužujejo tega naslova.

Službe

Dobe:

Brivskega pomočnika

dobrega delavca in brivskega vajenca sprejem takoj. Pilverič Mate — Františkanska ulica 3.

Sai quando si chiude la Lotteria?
Ali veš kdaj se zaključí loterija?

La chiusura è imminente. Affrettati. Se ancora non l'hai fatto devi acquistare oggi stesso qualche biglietto della Lotteria di Merano. 12 Lire possono farti svegliare milionario fra pochi giorni. Non voltare le spalle alla fortuna, potresti rimpiangerlo per tutta la vita. 12 Lire è una somma così modesta di fronte alla possibilità di fare la tua felicità e quella dei tuoi cari.

Zaključek prodaje je blizu. Požuri sel Ako še nisi storil, moraš še danes kupiti kako srečko Loterije di Merano. 12 lir te v kratkih dneh lahko zbudi kot milijonarja. Ne obračaj sreči hrbta, boš lahko obžaloval vse življenje. 12 lir je tako skromna vsota v primeri z možnostjo ustvariti si lastno srečo in srečo tvojih dragih!

Regala milioni

fino al 27 Settembre a mezzanotte
chiusura irreversibile della vendita dei biglietti

Loterija di Merano podari milijon

onemu, ki kupi srečko za 12 lir do 27. septembra o polnoči

Per l'acquisto dei biglietti rivolgersi all'Intendenza di Finanza, Trieste, rimettendo L. 12— per ogni biglietto, più le spese postali

Srečke lahko kupite pri: Intendenza di Finanza, Trieste, s tem, da nakažete tjakaj L. 12— za vsako srečko in pošne stroške

Dotrpel je naš srčno ljubljeni soprog, zlati atek, brat, stric in svak, gospod

Ivan Malgaj

magistratni uradnik

Blagopokojni leži na svojem domu v Štrekljevi ulici 3. — Pogreb bo v nedeljo, dne 27. sept. 1942, ob 5 pop. z Zal, iz kapele sv. Andreja na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 25. septembra 1942.

Žalujoči: Minka, žena, Branka, hčerka in ostalo sorodstvo.

V neizmerni bolesi me je zapustil moj predobri mož, gospod

Franc Praprotnik

mizarski mojster v Šiški

dne 25. septembra 1942 v 47. letu starosti.

Pogreb dragega pokojnika bo v nedeljo, dne 27. septembra 1942 ob 4 popoldne z Zal, iz kapelice sv. Nikolaja na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 25. septembra 1942.

Žalujoča žena Olga in ostalo sorodstvo